



گروپیوس

گیلبرت لویفر و پاؤل زیگل

ترجمه‌ی حمید خداپناهی

نشر هنر معماری قرن، ۱۳۸۷

والتر گروپیوس را می‌توان معلمی الهام‌بخش، مدیری آکادمیک و طراحی دانست که سبک معماری مدرن را به یک معنا تعریف و تحدید کرد و افزون بر آن‌ها، یک مباشر موفق در روابط عمومی بود. کارهایی که بر روی پروژه‌هایی مانند کارخانه‌ی فاگوس، ساختمان باوهاوس و خانه رؤسای باوهاوس در دساو به انجام رساند، در کنار مجتمع‌های مسکونی دساو - تورتن و کارلسروهه - دامرشتوک، طلایه‌دار معمارانی به شمار می‌رود که تأثیر آن تا به امروز باقی است. باوهاوس که گروپیوس آن را در سال ۱۹۱۹ ثبت و تا ده سال مدیریت کرد، در مقایسه با هر نهاد فرهنگی دیگر اثری پایدارتر در معماری و طراحی، هنرهای بصری و تجسمی و معیارهای زیبایی قرن بیستم به طور کلی داشت.

گروپیوس در مورد روش طراحی‌اش تنها مرد حرف نبود. درس‌ها، مقالات و کتاب‌های وی بخش مهمی از کار او را تشکیل می‌دادند و او در به کار گرفتن آنها برای اخذ بالاترین بهره‌وری به عنوان یک معمار و یک معلم مهارت فراوان داشت. برنامه‌ی او برای تأسیس و ارائه‌ی «انجمن ساخت و ساز جامع مسکن بر یک مبنای هنری واحد با مسئولیت محدود» که تدوین آن مربوط به دورانی می‌شود که وی در دفتر برنسن مشغول به کار بود به تاریخ ۱۹۱۰ برمی‌گردد. وی در فاصله‌ی سال‌های ۱۹۱۴ و ۱۹۱۸ به دلیل جنگ قادر به ادامه‌ی کار به عنوان معمار نبود. اما پس از دوره‌ی اوج جنگ اول جهانی شروع به تثبیت دوباره‌ی خود به عنوان معمار کرد. گروپیوس پس از جنگ جهانی اول به عضویت گروه «زنجیر شیشه‌ای» درآمد که مؤسس آن برونو تاوت در سال ۱۹۱۹ بود. اما چیزی که برای پیشرفت گروپیوس اهمیت بیشتری داشت عضویت او در گروه «نوامیر» و مشاوره‌ی «کار برای هنر» بود که هر دو در سال ۱۹۱۸ توسط تاوت تأسیس شده بودند. پس از کناره‌گیری تاوت گروپیوس ریاست را از فوریه‌ی ۱۹۱۹ بر عهده داشت، اهداف مؤسسه را به شکل «وحدت هنرها زیر چتر حمایت معماری برتر» دوباره ضابطه‌بندی کرد. طرح کلی مورد نظر گروه پیوس یک پروژه‌ی ساختمانی نمادین بود و استعاره‌ای برای تشریح مساعی هنرها که تحت لوای خجسته‌ی معماری شروع به همکاری با یکدیگر می‌کنند؛ این موضوع باعث شد او پیش‌نویس «مانیفست باوهاوس» را در همان سال تدوین کند. مفهومی که گروپیوس برای باوهاوس ارائه کرد بی‌سابقه بود. می‌توان گفت این واقعیت که یک مفهوم کلی [طرح] خود را در پس استعاره‌ی «پروژه‌ی ساختمان عادی» ارائه می‌کرد، از اوان سال‌های تأسیس باوهاوس یک خصیصه‌ی اکسپرسیونیستی ایجاد کرد. در سال ۱۹۲۳ تغییری در سرمشق آموزشی باوهاوس پدید آمد؛ دغدغه‌ی فزاینده نسبت به واقعیات و نیازهای جامعه‌ی صنعتی مدرن جایگزین خصوصیات اکسپرسیونیستی شدند که در آن زمان در کانون توجهات هنری قرار گرفته بود. وحدت نوآیین هنر و تکنولوژی از سال ۱۹۲۳ به شعار اصلی بدل شد و ختم‌شده‌ی جدید و عقلانی مؤسسه را در معرض نمایش می‌نهاد.

گروپیوس قبل از سال‌های ۱۹۳۲ و ۱۹۳۳ مدتی را در انگلستان سپری کرد. سپس در سال ۱۹۳۴ به لندن رفت و تا سال ۱۹۳۷ در دفتر مشترکی با مکسول فرای مشغول به کار شد. یکی از مهم‌ترین ساختمان‌هایی که گروپیوس طی سال‌های اقامت خود در انگلستان قادر به تکمیل آن شد، خانه شخصی بن لوی در منطقه‌ی چلسی لندن بود. در سال ۱۹۳۷ به سمت استادی هاروارد نائل شد و یک سال بعد ریاست دپارتمان معماری را بر عهده گرفت که تا سال ۱۹۵۲ ادامه داشت. یکی از شاخص‌های کارهای متأخر گروپیوس کارش با یک گروه بود. در دسامبر ۱۹۴۵ «تعاونی معماران» را بنیاد گذاشت دفتری با علائم اختصاری تی. ای. سی که بعدها به یکی از بزرگ‌ترین دفاتر معماری در سرتاسر جهان بدل شد. تی. ای. سی با ارجاعی که به سازماندهی حرفه‌ای در آن صورت می‌گرفت در پیشرفت جاری و ترویج جهانی مدرنیسم و استانداردهای ثبت شده سهم عمده‌ای داشت.

«ما می‌خواهیم ساختمان‌ها را با استفاده از قوانین درونی‌شان، به عنوان اشکال ارگانیک، عریان و چشمگیر به دور از کذب و ریا و افراط خلق کنیم. ساختمان‌هایی که رویکردی مثبت به جهان پر از ماشین و کابل و حمل و نقل سریع ما داشته باشند، و معنا و مقصودشان را بنا به درخواست خود و از طریق تنش خلق شده بین بخش‌های منفرد و توده‌ی ساختمانی مربوط به خود آشکار سازند، در عین حال که هر چیز زائد که فرم مطلق معماری را مبهم می‌سازد، را رد کنند.

گروپیوس دیدگاه‌های اصلی زیبایی‌شناختی و نظام اخلاقی مدرنیسم را ضابطه‌بندی کرده است. وی الزامات هنری «وحدت هنر و تکنولوژی» نوآیین را به شکلی شفاف و موşkافانه به صورت اشتقاق فرم‌های شفاف از طریق تحلیل بنیادین کاربرد، تمایل به تأکید و کمک به شکل دادن به عصر صنعتی حاضر، و نیاز کمابیش اخلاقی طراحی صادقانه و قابل اطمینان، تعریف کرد. گروپیوس بدین وسیله شالوده‌های پایدار برای وضع معماری جدید به زبان تئوریک هنری فراهم کرده است. کارخانه‌ی فاگوس، ساختمان‌های اداری و کارخانه، خانه‌ی زومرفلد، یادبود قربانیان شورش کاپ، برج شیکاگو تریبون، خانه‌ی آوریخ، ساختمان باوهاوس، خانه‌های اساتید باوهاوس، مجتمع مسکونی تورتن، تئاتر جامع، اداره‌ی کار و... ساختمان پان امریکن، شیشه‌گری توماس، بایگانی باوهاوس، زندگی و آثار، کتاب‌شناسی و نقشه‌ها بخش‌های مختلف کتاب را تشکیل داده‌اند.